

1497. године [12] била откривена књига "О архитектури" Марка Витрувија Полонија. У астрономском одељку те књиге су са невероватном тачношћу дате периоде хелиоцентричних (!) орбита планета [12, стр. 624]. Архитекта Витрувије (наводно I-II век) је знао те бројеве боље од астронома Коперника (појединости в. у [12, стр. 625-626]). Ови су прорачуни наводно урађени 1500 година пре Коперника. Поменимо овде велике паралеле између књига Витрувија и великог хуманисте из XV века Леона Батисте Албертија (узгред, алб(в)ерти-витрувије, без самогласника имамо ЛВРТ-ВТРВ; о проблему самогласника види даље) [25]. Алберти (1414-1472) је познат као велики архитекта (као и Витрувије), аутор је познате архитектонске теорије, која је најтешње повезана са аналогном Витрувијевој теоријом [25, стр. 3-4]. Као и Витрувије, Алберти је написао фундаментални рад, који је садржао не само његову теорију архитектуре, већ и податке из математике, оптике, механике итд. [25]. Необично је да се наслов Албертијевог рада "Десет књига о архитектури" подудара са називом аналогног Витрувијевог рада. У историји архитектуре се данас сматра да је Витрувије за Албертија био "узор за подражавање приликом писања сопственог трактата" [25, стр. 152]. Рад Албертија је у целини урађен у "античком тону" [25, стр. 31]. Специјалисти су одавно саставили таблице паралела, у којима паралелно један другом (понекад се дословце поклапајући!) теку фрагменти рада Албертија и рада Витрувија. "Све ове многобројне паралеле нису наведене... да би ухватиле Албертија у 'несамосталности'... Оне откривају ону хеленистичко-римску атмосферу у којој су се формирале његове сопствене мисли" [25, стр. 89]. Дакле, књига Витрувија се потпуно природно уклапа у "хеленистичко-римску атмосферу" и идеологију XV века. "Око 1450. године Алберти се нашао у улози водећег архитекте епохе... Он се сматра највећим архитектонским умом, који је одговарао потребама нове уметности за 'античким укусом'" [25, стр. 163]. Највећи део Албертијевих грађевина је урађен у "античком стилу" [25, стр. 165, 167, 173]. Алберти је руководио "реконструкцијом Рима" (од 1447. год.); његове грађевине дају "сасвим антички утисак" [25, стр. 173]. На пример, он ствара дворца "по моделу и лику староримског амфитеатра" [25, стр. 179].

Дакле, водећи архитекта епохе пуни градове Италије античким грађевинама, које се данас (али не у XV веку) сматрају "подражавањем древности". Он пише књиге "у античком стилу", не подозревајући да ће оне касније бити проглашене "подражавањем антике" итд. И тек касније (године 1497.) биће откривена књига "античког архитекте Витрувија", која се понегде готово дословце подудара са аналогном књигом Албертија. Могућа тачка гледишта: градитељи из XIV-XV века нису сматрали своју активност "подражавањем антике", већ су стварали антику. Теорија пак о "подражавању древности" појавила се знатно касније под притиском традиционалне хронологије, која помера антику у дубоку прошлост.

Аналогна ситуација се види и код научне литературе. М.Ј. Вигодски: "До нас није дошао ниједан антички рукопис Еуклидових 'Елемената'... Најстарији познати рукопис је копија урађена 888. године... Постоји много копија из X-XIII века." [28, стр. 224]. И.Г. Башмакова саопштава да су европски